

*Савезна Република Југославија*



## **AGENCIJA ZA ISTRAŽIVANJE MEDIJA I ODNOSA SA JAVNOŠĆU**



# **VLAČO BRANKO**

## **ZAŠTA JE SVE BIO OPTUŽEN BRANKO VLAČO**

# UHAPŠEN BRANE VLAČO, UPRAVNIK VOGOŠĆANSKIH LOGORA SMRTI I INOVATOR ŽIVOG ŠTITA

Autor: Avdo Huseinović

Objavljeno: 31. Avgust 2011. 15:08:46



**Avdo HUSEINOVIĆ:** 18.septembra 1992.godine, Brane Vlačo izdvojio je logoraše rekavši im "da idu na kopanje rovova na brdu Žuč". Logoraši nisu bili svjesni da ih je Vlačo poklonio četnicima, kako bi ih kao živi štit koristili ispred sebe u pokušaju da vrate izgubljene položaje na koti Orlić, koju su im oteli borci Armije RBiH 08.juna 1992. godine. Logoraše su gurali na

linije koje su držali njihovi sunarodnjaci, a nerijetko i članovi familija. Iz tog živog štita nikada se nije vratilo 15 logoraša, a 36 ih je ranjeno. Po mnogim vojnim analitičarima, ovo je bilo prvi put u historiji novijeg ratovanja u svijetu, da se na jedan tako brutalan način pokušava vratiti izgubljena teritorija. U živom štitu na brdu Žuč, ubijeni su Nusret Selimović, Bajro Hujjić, Hamid i Hasan Rizvo, Safet Kruezi, Ferid Šehić, Azem i Nail Durmić, Avdo Tirić, Enver Činara, Bajro Holujić ..., dok je Nermine Skandu iz Semizovca, vogošćanski zlikovac Predrag Žarković Božur ubio na koti Golo brdo, zato što je ovaj nesretni mladić nešto protestovao. Zlikovac Božur će taj dan zajedno sa vogošćanskim policajcem Radenom Krčom poginuti na Žuči, što će itekako na svojoj koži osjetiti logoraši.

Crnogorska policija 29.avgusta ove godine, uhapsila je na graničnom prijelazu Dobrakovo državljanina Srbije Branka Vlača (58) iz Beograda, za kojim je raspisana međunarodna potjernica Interpola Sarajevo. Kako je saopšteno iz Uprave policije Crne Gore, Interpol Sarajevo je raspisao međunarodnu potjernicu za Vlačom radi vođenja sudskog postupka zbog krivičnog djela zločin protiv čovječnosti, koje je počinio u periodu od maja do novembra 1992. godine, sarajevskom predgrađu Vogošća. Vlačo je sproveden istražnom sudiji Višeg suda u Bijelom Polju radi određivanja ekstradicijskog pritvora zbog izručenja Bosni i Hercegovini, navodi se u

saopćenju crnogorske policije.

Osamdesetih godina prošlog stoljeća Vogošća je doživjela privrednu renesansu i bila prepoznatljiva po vrlo visokom nivou razvijenosti u oblasti industrije. Vogošća je bila poznata kao druga općina u bivšoj Jugoslaviji po razvijenosti tj. nivou nacionalnog dohotka po glavi stanovnika. Takvom stanju u najvećoj mjeri doprinio je razvoj automobilske industrije i industrije valjčanih ležaja koji se odvijao u saradnji sa VW iz Njemačke i SKF-Geteborg iz Švedske. Vojni gigant "Pretis" zapošljavao je na hiljade radnika. Tu idilu će prekinuti početkom aprila 1992. godine Jovan Joja Tintor, prvi čovjek vogošćanskog SDS-a, savjetnik i finansijer Radovana Karadžića i jedan od ključnih ljudi na terenu u sprovođenju krvavog projekta Velike Srbije. Naredbom Jovana Joje Tintora, predsjednika Kriznog štaba Srpske općine Vogošća, br. E 12/92, od 2.maja 1992. Godine, kojom se pansion „Kon Tiki“ (poznatiji kao kafana „Kod Sonje“) u Vogošći stavlja na raspolaganje srpskoj policiji "radi saslušanja privedenih i pritvorenih lica" označen je početak agonije vogošćanskih Bošnjaka.

Tu odluku, po Tintorovoj naredbi, odmah će sprovesti u djelo Branko Vlačo, koji je postavljen za upravnika logora. Najveći vogošćanski zločini desili su se u logorima „Kod Sonje“ i „Bunker“ u Vogošći, „Nakina garaža“ u Krivoglavcima, „Planjina kuća“ u Svrakama, kasarna JNA u Semizovcu, kao i u živom štitu prilikom četničkih ofanziva na brdu Žuč. Svi ovi zločini su se dešavali pod direktnom komandom uhapšenog Branka Vlače.

U vogošćanskim logorima, mnoge žene su silovane, a neke nakon toga brutalno ubijene. Neke su držane i silovane u seoskim štalama u selu Jezera na brdu Žuč. Branko Vlačo lično je 25. maja 1992 godine predvodio zločin nad vogošćanskim naseljem Krše, kada je svirepo ubijeno šest Bošnjaka.

04. jula 1992. u napadu agresora na vogošćansko selo Tihovići, agresorske formacije zarobile su i ubile 32 civila. I ovaj napad desio se pod direktnom Tintorovom komandom a Vlačo je i u njemu igrao značajnu ulogu. U Tihovićima su tada između ostalih ubijeni Bešir, Fehim, Ibrahim, Mujo, Rifet, Salko, Sefer,

Sinan, Sulejman i Šaban Halač, Tija Azemović, Hanka Huseinović, Hanka Šehić, Ibrahim, Mahmut, Sead, Senad i Šaban Kahrman, Abdulah, Bajro, Hamid, Hašim, Mensur, Mustafa, Ramiz, Rasim, Ševal i Uzeir Kožljak, Sejad Sejo Hero, Kasim, Esad i Džemo Hadžić .

U logoru “Bunker” u Vogošći se u prosjeku nalazilo od 50 do 80 zatvorenika. Tu su privođeni Bošnjaci iz Vogošće, okolnih mjesta Svrake, Semizovac, Tihovići, Nahorevo, Hadžići, Bioča, Ilijaš, Ilidža, Ahatovići... Kroz “Bunker” je prošlo oko 800 logoraša, a oko 200 ih je dočekalo slobodu. Ostalima se gubi trag. Pored ubistava, mučenja i silovanja, u ovom logoru pod komandom zločinca Vlače, Bošnjaci su mučeni glađu, tako se preživjeli logoraš Eset Muračević, inače poznati novinar i publicista, sjeća “kako su Žara Milić, Rade Lukić Pape i Marinko Soldo znali i one male količine hrane otimati od logoraša i davati psima.”

Zločinci odgovorni za zalostavljanja,  
ubijanja, silovanja...



Joja Tintor sa kćerkom Aleksandrom



Četnik Nikola Poplašen



29. avgusta crnogorska policija na graničnom prijelazu Dobrakovo uhapsila je državljanina Srbije zločinca Branka Vlača (58) iz Beograda, za kojim je raspisana međunarodna potjernica Interpola Sarajevo



Zloglasni UN general Lewis Makenzie



Dragan Damjanović

Muračević, također, navodi primjer vrhunca monstrozosti “kada su šešeljevci pred očima upravnika logora Branka Vlače i stražara Zorana Kresojevića, Zorana Markovića i Miodraga Kukića Miška natjerali logoraše Ahmeda Hidu i Hasana Abaza da homoseksualno opšte.”

18. septembra 1992. godine, Brane Vlačo izdvojio je logoraše rekavši im “da idu na kopanje rovova na brdu Žuč”. Logoraši nisu bili svjesni da ih je Vlačo poklonio četnicima, kako bi ih kao živi štit koristili ispred sebe u pokušaju da vrate izgubljene položaje na koti Orlić, koju su im oteli borci Armije RBiH 08. juna 1992. godine. Logoraše su gurali na linije koje su držali njihovi sunarodnjaci, a nerijetko i članovi familija. Iz tog živog štita nikada se nije vratilo 15 logoraša, a 36 ih je ranjeno. Po mnogim vojnim analitičarima, ovo je bilo prvi put u historiji novijeg ratovanja u svijetu, da se na jedan tako brutalan način pokušava vratiti izgubljena teritorija. U živom štitu na brdu Žuč, ubijeni su Nusret Selimović, Bajro Hujčić, Hamid i Hasan Rizvo, Safet Kruezi, Ferid Šehić, Azem i Nail Durmić, Avdo Tirić, Enver Činara, Bajro Holujčić..., dok je Nermina Skandu iz Semizovca, vogošćanski zlikovac Predrag Žarković Božur ubio na koti Golo brdo, zato što je ovaj nesretni mladić nešto protestovao. Zlikovac Božur će taj dan zajedno sa vogošćanskim policajcem Radenkom Krčom poginuti na Žuči, što će itekako na svojoj koži osjetiti logoraši. Svaki gubitak linija na Žuči i četničke pogibije, zarobljeni Bošnjaci u Vogošći su plaćali životima, a samo sretnici su imali priliku da te gubitke zločinci nad njima prezentuju batinama. Bošnjakinje su uglavnom silovane i mučene u logoru “Kod Sonje” kojim je komandovao Vlačo. Petnaestogodišnja M.N. silovana je pred očima svoga oca. Dok su je četnici silovali, plakala je i vikala: 'Babo, molim te, ne daj me!' Pred ocem, koji nije mogao uraditi ništa, razrezali su joj utrobu i izvadili unutrašnje organe. Ovo je samo jedan od prikupljenih iskaza svjedoka koji su bili zatvoreni u logoru "Kod Sonje".

Zarobljeni četnici Borislav Herak i Sretko Damjanović su tokom istražnog postupka i suđenja priznali da su u motel "Kod Sonje" odlazili "dva-tri puta nedjeljno". Herak ga opisuje kao "zatvor za žene i javnu kuću za srpske borce". Herak je, dalje, priznao da je, pošto ih je prethodno silovao, ubio šest djevojaka Anisu,

Fatimu, Mairu, Sabinu, Senadu i Šubulu. "Imali smo naređenje da silujemo zatvorenice zbog jačanja morala srpskih vojnika", izjavio je Herak na suđenju.

Porazna je i jeziva činjenica da je u ovaj logor dolazio i kanadski general Luis Mekenzi (Lewis MacKenzie) tadašnji prvi čovjek UMPROFOR-a za BiH i tokom svog boravka u Vogošći silovao Bošnjakinje.

- Čula sam da je general Mekenzi silovao djevojke i žene. Tu je bila i Goga udata za Muslimanom, a živjela u Vogošći, koja je spremala hranu za Mekenzia. Ona zna sve, zna ko su te žene i djevojke, koje su bile silovane. Goga je radila u Vogošći na pijaci - izjavile su majka i kćerka, koje su zajedno silovane na području Vogošće, dok su bile u kućnom pritvoru, a zatim u logoru "Sonja". Jedna od izjava, datih na račun zločina silovanja od strane generala Mekenzia, glasi:

„Navečer, oko 21 sat u sobu je ušao major Vlado iz Vogošće i naredio mi da se spremim i pođem s njim. Donio mi je jednu kesu u kojoj se nalazilo čisto, ali već nošeno žensko rublje. Kada sam se spremila, otieli su mi bebu i Vlado me je poveo do svog džipa kojim me je, zajedno sa još dvojicom vojnika, odveo u jednu veću vikendicu. Rekao mi je da, ukoliko želim da se sretnem sa svojom bebom, moram biti veoma pametna, jer će me u vikendici posjetiti jedan gospodin, stranac, koji mi može puno pomoći ako budem dobra prema njemu. Zaključao me je u vikendicu koja se sastojala od jedne veoma prostrane prostorije i sanitarnih prostorija u prizemlju i tri manje spavaće sobe u potkrovlju. U vikendici je bio televizor i radioaparatus. Bojala sam se svoga položaja, a puno više sam strepila šta mi je sa bebom. Ubrzo poslije toga, u prostoriju je ušao stariji oficir sa dva pratioca. Prepoznala sam generala Luisa Mekenzia, koji mi je prišao sa ispruženom rukom, oslovivši me sa "gospođice" (na engleskom jeziku). U desnoj ruci je držao pupoljak crvene ruže, koji mi je prestrašenoj i nespretno utrpao u ruke. Dok je to činio, iz sobe su izašli njegovi pratioci i zaključali vrata. General Mekenzi me je pitao kako se zovem, odakle sam... Šutjela sam i pravila se da ništa ne razumijem. Slijegala sam ramenima i polahko uzimala, dok mi je general Mekenzi rekao na engleskom jeziku: "Gospođice, vi veoma dobro govorite engleski i vi sve razumijete. Ovdje sam da vam pomognem. To je vaš interes. Ljubav vođena interesom je najjača ljubav." Shvatila sam u kakvom sam se položaju nalazila. Zatočena, a odvojena od svoje devetomjesečne bebe. Oboje smo bili bespomoćni i zatočeni. Svako opiranje bilo je suludo. Opirala bi se, da sam bila sama, da od mene niko nije zavisio. Ovako, mislila sam na svoga sina i bila sam spremna podnijeti i patnju i poniženje i fizičku i duševnu bol samo da bih se sastala sa njim, makar i u uvjetima zatočenja i neizvjesnosti koju zatočenje sa sobom nosi. Uz šund muziku iz Srbije, sa radija, general je priznao svoju strast, a ja branila svoju zatočenu bebu. Stusnutih zuba, stisnuta srca... To je trajalo, sa manjim prekidima, više od dvadeset minuta. General me je posjetio sedam-osam puta. Molila sam ga da utiče na četnike da mi vrata bebu i da nas oslobode. Uvijek je govorio: "Sutra, sutra, strpi se...". Nakon dvadesetak dana iz vikendice su me u Vogošću odvezla dvojica vojnika i predala majoru Vladi. Nije me general Mekenzi na seksualan odnos prisilio šakama. Nije me oborio. Sama sam legla. Nije me tukao, prisiljavao, ali me je imao kao bespomoćnicu, zatočenicu. Dok je izigravao džentlmena sa ružom, soba je bila zaključana, a oko kuće je bila četnička vojnička straža. Ovo svjedočenje činim bez ikakve prisile, da odahnem, da mi bude lakše u želji da se nekad sretnem sa generalom, Luisom Mekenziem, posebno da mu javno na televiziji postavim par pitanja i da ga pogledam pravo u oči velikog prijatelja četničko-srpskih ratnih zločinaca.“

Izvod iz izjave Osmana Hadžića, bivšeg logoraša u logoru kod "Sonje".

- U logoru "Sonja" također sam vidio i dovođenje žena. Prepoznao sam: Šenderović Šahidu iz Vogošće i Jozić Soku iz Vogošće. Soku sam vidio kada je general Mekenzi došao u logor "Sonja". Mene su tada četnici natjerali da pečem jagnje za generala Mekenzia. Ja ne znam gdje je sada Soka, ali sam je ranije dobro poznao, jer je ona radila u istom preduzeću gdje i ja, UNIS, Ugostiteljstvo, Biokovo. U junu 1992. godine ponovo su me pozvali stražari logora "Sonja" da pečem jagnje. Dok sam ja pekao jagnje mene je



čuvaro Dragović Ignjatije iz Vogošće. On mi je rekao: "Znaš li za koga pečeš jagnje". Ja sam rekao: "Ne znam". On mi je rekao: "Pečeš za generala Mekenzia". Kada sam ispekao jagnje, pomogao mi je logoraš Ahmed Hido da ga unesemo u restoran logora "Sonja". Tada sam vidio dva transportera na kojima je pisalo UN. Jedan transporter je bio "točkaš", a drugi "gusjeničar". Mene su uveli u kuhinju da isječem meso. Tada je ušla Soka Jozić. Muzika se čula. Soka je iz sale došla u kuhinju. Na sebi je imala kecelju. Soka je imala oko 35 godina, plavu kraću kosu, srednje visine i građe. Soka nosi pečenje i pića u salu, a mene ponovo vode u logor kod "Sonje". Kada sam izlazio iz restorana uz pratnju čuvara vidio sam da i dalje stoje dva naprijed navedena transportera-izjavio je Hadžić.



Zloglasni srpsko-crnogorski logor Bunker u Vogošći


"Nikada nisam bio u Vogošći. Nisam pio i orgijao sa Srbima", kratko je izjavio general Luis Mekenzi odgovarajući na optužbe da je znao za postojanje logora i javne kuće "Kod Sonje", te da je iz nje početkom 1992. odveo u nepoznatom pravcu nekoliko muslimanskih djevojaka. Javne optužbe protiv Mekenzija nikada nisu bile podignute. Navodno, stopiralo ih je Predsjedništvo BiH, po završetku agresije na BiH.

Kada se spominju zločini u Vogošći, kao jedna od najodgovornijih osoba tokom 1992. godine spominje se i Nikola Poplašen, bivši predsjednik Republike Srpske, koji je u Vogošći, negdje tokom ljeta došao u Vogošći kao povjerenik Predsjedništva Srpske Republike za opštinu Vogošća. Zsigurno, jedan od najvećih vogošćanskih krvoloka je bio Dragan Damjanović. Damjanović je prijeratni autoprevoznik iz Gornjeg Hotonja.

-Damjanović nije uopšte bio srpski ratnik, uglavnom je obučen u četničku odoru, sa flašom rakije u ruci vršljao po naseljima gdje je znao da ima preostalih Muslimana. Ljude je odvodio u nepoznatom pravcu ili u gluho doba noći upadao u njihove stanove i nad njima vršio zvijerstva. Za mnoga od takvih ubistava nema svjedoka jer ih nije ni moglo biti. Naime, Srbi koji su živjeli tokom rata u Vogošći znaju da je Damjanović zasigurno sam ubio preko 100 ljudi. Sumnjam da će nekom od njih nekada proraditi savjest, pa da o svim zločinima progovore- kazuje nam jedan od vogošćanskih logoraša. Damjanović je uz saglasnost Branka Vlače, odvodio ljude iz logora koje je ubijao na brdu Žuč ili okolnim selima. Tako se tereti i za ubistvo logoraša profesora Zahida Baručije.

15. decembra 2006.godine, Dragan Damjanović proglašen je krivim za zločine protiv čovječnosti počinjene nad nesrpskim civilima na području općine Vogošća, tokom 1992. i 1993. godine, i osuđen na 20 godina dugotrajnog zatvora. Branko Vlačo je još 1999. Godine bio uhapšen u Beogradu i optužen u aferi "Pauk", zajedno sa srebreničkim egzekutorom Miloradom Mišom Pelemiš, komandantom zloglasnog Desetog diverzantskog odreda Vojske RS-a, da je kao član francuske špijunske obavještajne službe planirao i izvršavao terorističke napade, kao i da je spremao atentat na Slobodana Miloševića. Vlačin nadređeni, ratni gospodar života i smrti u Vogošći Jovan Joja Tintor danas se krije negdje u Srbiji pod lažnim imenom Jovica Berjan. Kažu da živi u nezapamćenom strahu od hapšenja. Očekivati je da uskoro i on zajedno Brankom Vlačom i još desetinama vogošćanskih krvnika, izađe pred lice pravde.

 [Komentari \(5\)](#)

 [Dodaj komentar](#)

 [Isprintaj Prilog](#)

 [Posalji](#)



ISSN 0354-3684

# СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СРЈ“ - Београд  
Јована Ристића 1. - Жиро - рачун код  
Службе за обрачун и плаћања  
40802-603-8-4021943

Петак 15. јануар 1999.

БРОЈ 4 БЕОГРАД ГОД. VIII

Цена овом броју је 96,00 динара.  
Аконтационо претплатна цена за 1999. годину  
износи 1800 динара плус порез на промет.  
Рок за рекламацију 15 дана

На основу члана 12. став 2. Уредбе о образовању савезних министарстава и других савезних органа и организација („Службени лист СРЈ“, бр. 27/98, 42/98 и 3/99), доносим

## РЕШЕЊЕ

### О ПОСТАВЉЕЊУ ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ МЕДИЈА И ОДНОСА СА ЈАВНОШЋУ

Поставља се Горан Матић за директора Агенције за истраживање медија и односа са јавношћу, досадашњи савезни секретар за информисање.

Е.п. бр. 2  
9. јануара 1999. године  
Београд

Председник  
Момир Булатовић, с. р.

